

KÉPESUJSÁG.

33 dik szám.] Megjelenik minden szombaton két egész három hasábos nyomatu íven. | **KASSA, September 9^{kán} 1848.** | Előfizetési ár helyben félre 6 fr., postán borítékban 6 fr. 24 kr. p. p. | **I^{só} Év.**

Teljes számu példányokkal még szolgálhatunk.

A mehádiai gyógyforrások.

E nevezetes gyógyforrások más neve Herkules fürdők. E nevet hihetőleg régen elismert nagy hatásu gyógyerőnel fogva hasonlatosságból nyerték, mintegy emlékeztetőleg a mesés kori csodaerejü hősré. Már a római császarok, hadvezérek Senatorok emeltek itt emléket hálából e források tiszteletére. Fekszik e fürdő az oláh határezred területen fél óra távolságban a határhelytől, mellyről a fürdő is neveztetik, két m. f.re Orsovától, huszra Temesvártól, szük, nagy és erdős hegyektől beszorított völgyben, mellyen a Cserna folyamka kigyószik keresztül.

Miután a rómaiak e helyről tovább szorítottak, az ide jött barbar népek, kik Dacziát is elfoglalták hihetőleg elrombolták e fürdőket, és 1735-ig egészen használat nélkül ömleszték drá-

ga vizeiket. Csak ezután méltatták ismét annyi figyelemre, hogy kényelmes fürdőnek felszerelték.

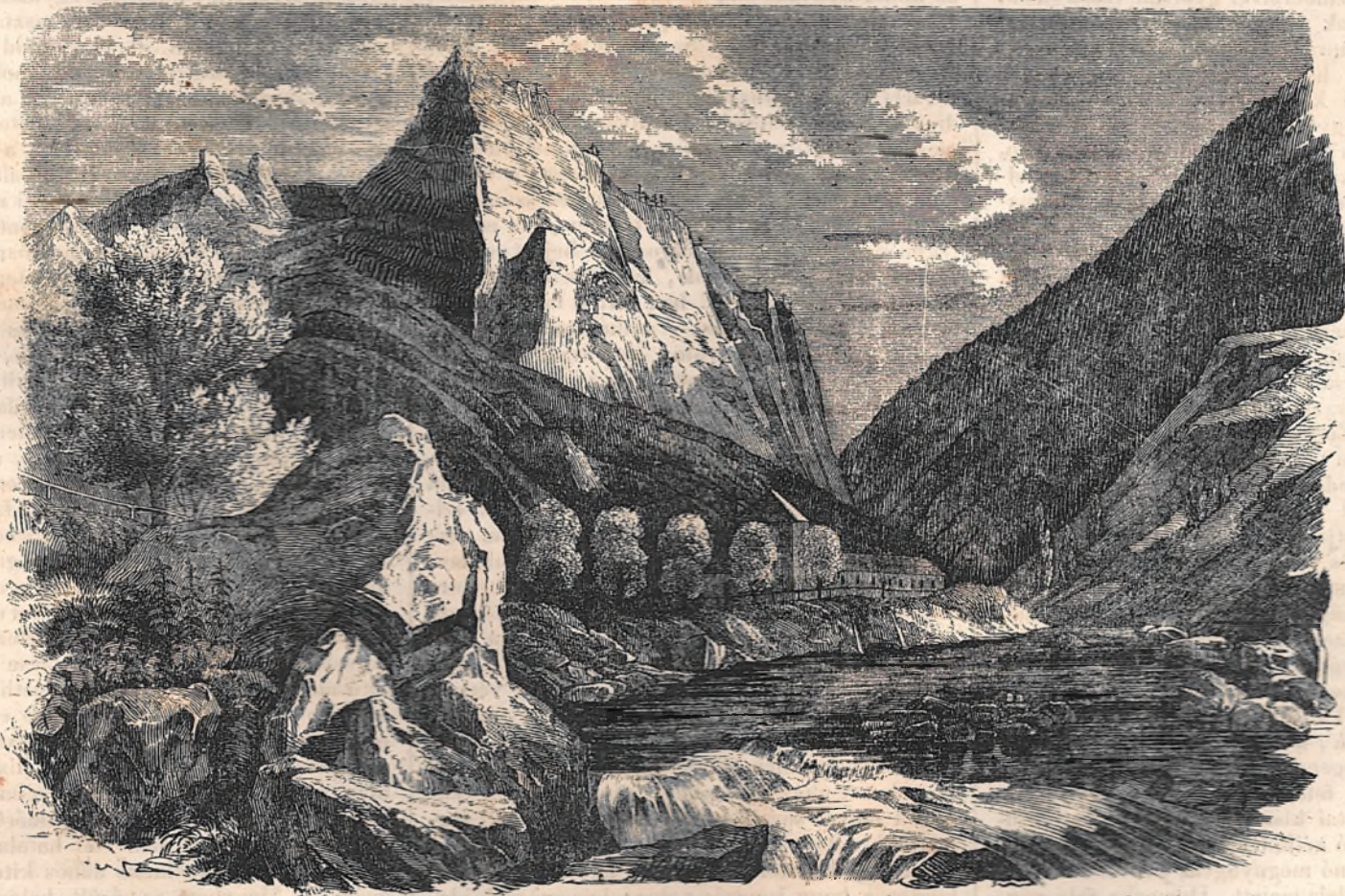
Mind a nyolcz itt találtató forrás olly meleg, sőt forró, hogy 8 percznél tovább ember ki nem állhatja. Az oláhok is, kik különben a meleg fürdőket könnyen kiállják, csak néhány perczig képesek ezeket elállani, 's használat előtt hűlni hagyják.

A fürdők vagy is források egyes leírása következő.

1-ső A Herkules forrás 30—38 foknyi R. meleg, Különössége az, hogy hirtelen zápor, felhőszakadás és tartós eső által tetemesen meghül, de hamar ismét felmelegszik. Gyógyhitele olly nagy, hogy minden betegé fürdőt használja utoljára. — 2. Lajos vagy Zsindely forrás. Ez legtöbb vizet ad, 30—40 f. meleg, s né-

hány perczig állnia kell mig kihűlvén, használható lesz. — 3 A lány meleg tag fürdő, kőszvény és folyosó ellen hathatós. — 4. Az ó tag fürdő. — 5. A mészfürdő. E két utóbbi egy fedél alatt áll majd egy helyből fakad, s mégis mind erejére melegségére különböző. Amaz néhány fokkal melegebb. — 6. A Ferencz fürdő 37—39 fok meleg, de neve a szem gyógyít ására nézve csak előítélet. 8. A hideglelés forrása, neveszerinti bajok ellen állittatik hatásosnak.

Mind ezen források következő általános tulajdonokkal, bírnak, a) tiszták mint kristály, b) erős kénzaggal bírnak, mit már távolról észre vehetni, s a deszkázaton nagy mennyiség találtatik lerakva, c) mind igen forrók, s valamint mind, ugy különösen egyesek némelly években sőt évszakokban változtatják meleg-

A mehádiai gyógyforrások.

segi fokozatukat. A föld anyag közös. Azonban ebben is lévén kis különség a kórok természete szerint használtatik egy vagy más forrás. Különös gyógyító hatást eszközölnék használat által bőrkütegekben, makacs kelésekben tagmeredésben, összehúzódadásokban daganatokban, köszvényben in-és gyomorkórokban.

Jobb életmódhoz kényelemhez szokott egyének azelőtt ritkán használhatták e fődót kényelem hiánya miatt, ez azonban tetemes épületek fölállítására, a fürdőhely körüli seták létesítése, kávéház nyitása s más kényelem s mulatságra vagy legalább szórakozásra áldozott költségek által megszűnő, most igen számosan látogatják. A kamra kezelése alatt állván, a katonaságra nagy figyelem fordított. A hadsereg tisztjei nagy kedvezményekben részesültek.

Az örült.

(Folytatás.)

VI.

Bevégződővén, a végpusztulás iszonyatos munkája Endre embereit ép a visszavonulásra serkenté, midőn a kapunál meglehetősen számu fegyvereseik — Vereczkei Menyhért vezérlete alatt megjelentek: — ugyan is, nyugtalan szilaj vágyaitól ostromolva, várában semmi nyugtot, nem találván — azt kielégíteni, minden áron törekedett s elhatározta magát. büntársá lakkhonyt felkeresni, és Rósától vágyainak erőhatalommal is büns kielégítését eszközölni, — csak hamar készen volt pokolfonta eselszövényes tervével, és sebes - nyargalva, néhány fegyveres embere kíséretében a malom felé száguldott. Iszonyatos rettegés lepte meg a hogy a sűrűből a malomnak vezető uton, előre halaéva — a duló lángok vad osztása szemébe tűnt — nem vélt szerencsétlenséget gyanítva nyil-sebességgel száguldott embereivel büntársának segítségét hozandó; de borzasztó düh szülte meglepetését, az idegen fegyvereseik láttára — kik között első pillanatra, azonnal Mihályfi Endre, és oldala mellett, igéző ömledékény helyzetben, vadszenvedélyének kitűzött prédájára Rósára ismét — leirni nem képes tollam első meglepetésében habozolt teendője iránt — e kétségbe eső állásában végre okos, de szerencsétlen, és elkéselt számítás után, megfordítván lovát, embereivel gyorsan viszarohant. Endre barátjainak nagyobb része azonban hirtelen lovakra kapván, a sebességgel szárnyain száguldozókat csak hamar utólrtek, véres harc keletkezett most közöttök, — de minthogy Endre számosabb fegyveresei a csekély csapatot hirtelen körbe szoríták, — rövid ellenállás után, azok, fegyvereiket ellökvn, feltétlenül megadták magokat. Menyhért dühösen oltalmazta magát, még végre körbe szorítottván, kardját nem volt képes forgatni — melyet is kicsavarván kezéből őt, mint foglyot Endréhez vették. Menyhértnek róstylos Sisakja le léven eresztve, őt senki sem ismérte; — a helyszínére érven, — hol Endre nyugtalan várakozásban tölté idejét — azt Endre parancsára fel kellett nyitni. A meglepetés szülte érzelmeit leirni sok idő kívántatnék — végre Endre barátihoz fordulván, e szavakkal „Gyanum“ valóságos, — melyet Rósa eltunte után aggodalmas kebellet vételek közöltem — minthogy Vereczkei, Rósám első láttára fellobbant indulatját még a büszkeség síma jege alatt se tudta éles szemem előtt elegendően palástolni — mostani viselete, mindinkább neveli. A büntető igazságot kiszolgáltatókat bizzuk más hatalomra, s ezzel véget szakítván, a különféle gondolatok irányának — miután a foglyokat, kik nem valának képesek gyalog velek versenyezni — Breczkayt pedig Vereczkeitől, — ne hegy egymással szót váltsanak, kemény rendelete által, elválasztván — elegendő biztos őrizet mellett, némely barátainak felügyelete alatt hátra-hagyta. Endre több barátai kíséretében, és az agg örült ki minden szó nélkül ugyan — de külsőjén, a világosan feltűnő megnyugvás jelével lovagolt; — Rósájának oldala mellett, Homorka felé vágatott. —

Győzelmi pompával tért vissza Endre Homorkába, hol a fejedelem, Drugeth Miklos, és szelid jó neje, — nem különben, a többi együtt levő vendégek nyugtalan várakozás között számították, a homokóra minden gördülését, — végre a toronyór kürtjének hangjával tudatta Endre megérkezését. Kimondhatlan érzelmeiktől ostromozva siettek most a háziak a várkapuján érkező elejébe. Drugeth Miklós, és neje Rosa egyetlen kedves Gyermekek láttára — az öröm édes kintjaitól, alig valának képesek, az egyensúlyt megtartani. Endre pontos és szorgalmas eljárásáért, a fejdelemtől, méltólag megdicsértetven — a foglyok börtönbe zártak. — Nem kevés meglepetéssel, hallgatta a fejdelem Menyhértnek elfogadtatását de miután az általa eloidézott jelenés alatt — a midőn kedvenczének, Endrenek Rósávali öszveadását eszközölte; Menyhértnek dühös — nem titkolható érzelmei éles szemek ki nem kerültek — a róla szárnyaló kétes hírek is, mostani feltűnő viseletével öszve hasonlítva, vadjelemének és szilaj indulatainak, bizonyos valódiságát gyanították — mint súlyos gyanúval terhelt embernek elfogatását helyben hagyván — a bajnoki terembe lépett; — hol már a többi nemes vendégek is egybegyűlvén, Rósának vizsonti látásán kifakadó zajos öröm között, felejtven a mult kinzó aggodalmas órákat sűrűen ürítették a borral telt bilikomokat. — Endre Rósájával enyelgett, a midőn a fejdelem közeledése véget szakított, a boldog pár édes andalgásainak. — „A meghatározott nász pompára való idő, egy kevésse mesze esik — nehogy ismét, illy véletlen szerencsétlenség adja magát elő — azt meg rövidítjük szölla mosolyogva a fiatal párhoz“ — miközben Rósának hajnali pir árja özonlött bájos arczára — „e vegből az illekkökel egyetértven azt mátul harmad napra tűztük ki. — Remélenem hogy gondnokságommal, meg leszlek elégedve. — Endre és Rósa, sziveiknek legszentebb vágyait, most már illy hamarteljesültni látván, boldogságok édes érzetében, nem találtak szavakat — s Urok a legjobb király iránt őszinte hálájokat nyilvánítani. De legjobb fejdelmükön csügő hálás tekinteteik többet mutattak, mint a legömlényebb nyelv szólhatott volna — A fejdelem védenzeinek szívükben lakó haláindulat ragyogó sugárait szemekből olvasván; vidám enyelgések között, akarta, a szerelmeseik megegyezését is az általa nyilvánított, határidő iránt megtudni; — mi alatt a minduntalan piruló Rósa, még nagyobb zavarba jött. — Szerencséjére most a terem szárnyos ajtai felpattantak, és az Agg Örült — ki a győzelmi pompával érkező Endrevel a vár udvarán leszálván lováról húzamosabb ideig, a várnak nagyszerű bel elrendezésében elmerülni látszott, még mielőtt a vendégek az udvara gyűltek volna, minden szó nélkül eltávozott — s egy különös lépcsőn, az emeletkebe sietvén: minden folyosókat bejárt — most olykor-olykor hárfájának, húrjaiba kapva — a terembe lépe. — „Ha! ha! ha! a farkasok ordítanak, prédájuk után — szakálomra mondom, nem rossz falat lett volna éles fogaikra, — de most az egyszer felsültek; — a verembe estek. Ne csak ordítsatok, én addig a báránykát a síma gyp szőnyegre legelni hajtom — és egyet dallok mellette. — Ezzel hárfáját megigazitván, komoly hanggal, de minden öszvefűggés nélkül kezdé — keblébe viharkint duló érzelmeit felzengeni, dalát e szavakkal végzé csatákban vérel védni honomat, volt életem czélja mindenkor — nem sejtve a gyászt, mely ősz fejemre robbant — Igen-igen ősz fejemre a vérszomjazó tigris kölyök vereszei Mihályt megunta — a farkasok közé löketett, hogy felfaljanak, vagy pedig velek ordítsak, — maga pedig véremmel szerzett, és hűségemért kapott vagyonomat annál szabadabban bitorolja. — E szavak után, melyeket csaknem dühös ingerültség mondott meredezett nagy szemekkel, nézett körül a vendégek fényes sorain. — Drugeth Bálint, ki legelőzelebb állott hozzá - belépte olta őt kimondhatatlan figyelemmel hallgatta — ugy tetszett neki, mintha a hang ismerős volna; húzamosabb ideig gondolkodott — egyszerre mintha sebes villám

gyanánt szállt volna a gyábl — csak nem egyszerre mondta ki az örült — a Vereczkei Mihály nevét — Az örült elhallgatván — Drugeth Bálint sejtő érzelmeivel tovább nem bírván közeledett feléje — „Mihály! — kedves édes Mihály barátom! — szölla a legérzékenyebb rész vétel — Nem ösmeréd hív bajnoktársadat. Drugeth Bálintot?“ — Az örült jó ideig mereszté reá, bágyadt szemek — mi alatt kezével homlokát dörögölvén mintha emlékező-tehetségét kívánta volna ez által feleleszteni — Drugeth Bálintot?“ — igen-igen — Drugeth Bálint — barátja volt egy Vereczkei Mihálynak — de Ah! csit-csit-mondá hirtelen megreppenve alig érthető, és rebegő hangon — Mihály nincs többé — őt nem szabad ismérni — ő sem ismer senkit — mert könnyen megtudhatna, — és én-nyomorult-nem használhatnám többé hárfámat. — Igen-igen ő nincs többé — vért szomjazó tigris kölyke a vadaknak prédául dobatta — elevenen eltemetette; — igen-igen-urak-elevenen, testét a farkasok közé lökette, hogy azt apró darabokra szaggassák — és mohón felfalják!!!“ — A fejdelem ki az örült belépte olta-őszinte szánakódó figyelemmel kísérelte annak minden szavát-csaknem megdermett azoknak értelmétől — jéghideg borzadás futotta végig a bent levöket húzamos ideig vér fagyasztó siri csend uralkodott a teremben, végre a fejdelem közledvén az örült-höz, előtte megállott. Szerencsétlen! ismersz e most engem? — Kérdé érzékeny és szelid hangon, — az örült rá mereszté bágyadt szemek — darab ideig kémléle arczvadásalt — miután fejét szomoruan csóválván-hárfáját kezébe vette, minden további szó nélkül lasú léptekkel a teremből kiment.

A fejdelem Drugeth Bálintra bizván a szerencsétlen örültre való gondos felügyelést — maga Drugeth Miklóssal, és Végesi Mártonnal eltávozott. Kevés idő mulva végesi Márton visszért a terembe, — s miután több előkelő Nemesekkel alattomban egy pár szót váltott — mindnyáján utánna siettek. András az örült független beszédéből, a leghorzastóbb — természet elleni büntetnek cselszövényes nyomába jutván — Bálint által pedig megismert és hozzá intézett szavaira adott feleletéből, annak iszonyatos valósága kinyilvánulván, — eltökélte magát, hív embereivel a foglyokat kihallgatni — és felettük érdemlett ítéletét kimondani. — E vegből látjuk most őt Drugeth Miklósnak egymás terembe — hosszú fekete szövettel borított asztal mellett híveivel helyt foglalni. — Siri csend uralkodott a teremben méltósággal vegült komolyság tűnt fea bírók arczaín — végre felnyilt az ajtó — Vereczkei Menyhért és Breczkay, bátor — ugyszöll ván daczó léptekkel közeledtek a sorompóhoz.

„A mint látom itt egybe gyűltek feleltünk ítéletet hozni — monda Vereczkei meglepő nyugot bátorsággal — a sok haszontalan farszto kérdéseket, és feleleteket mellőzni akarom — e vegből a becses időt ne vesztessétek — és miután magam önkéntes vallomásom által nyilvánítom — hogy Drugeth Miklós leányát, vad szenvedélyem áldozatául kitűzvn, azt elraboltattam, mondjátok ki feletem az ítéletet — mert lelkemre én ohajtani kezdem a halált — mi előtt azonban főséged, halalos ítéletemet, kimondani — visza adom főségednek, azon kegyelmébtisztító emléket — melyet szerencsés valék főségedtől nyerni — E szavakkal kebléhez nyulván, ruhája alul egy arany — lánczot vont elő — azt a fejdelem eleibe tette“ — he gondolja azonban főséged, a midőn ezen kegyelmébtisztító emléket viszaadom — hogy ez által mást akarnék eszközölni, — nem, életem terhemre van. — E perezben harfa hangok közeledése halatszott az ajtó megnyilt, és az örült Drugeth Bálinttól kísérvé a terembe lépett. — Bálint előterjesztette most, hogy az örült — megpillantván a foglyoknak számos fegyvereseik közötti kísérését, — miután azokat húzamos ideig figyelmenlten látszott kémlélni — Menyhértet megismerte, — tovább őt vissza-fartóztatni nem volt hatalmában — s kéntelen voltam csaknem dühös kitöréseinek engedni — Menyhért az örült beléptre — csaknem magán kívül lett — előbeni daczos bátorsága

eltűnt — 's helyébe gyáva reszketés lepté el minden inait, a fejdelem éles szemét Menyhért hirtelen változása, el nem kerülte, kemény hangon kérdé a fejdelem „Isméred e szerencsétlen? —

Menyhért az örültnek, meredten rajta függő tekintetét ki nem állhatván hirtelen eltakarta kezével arcát — reszkető, töredezett s alig érthető hangon mondá —

„Igen ó Atyám!” —

„Hazudsz kiálta most az örült — én nem vagyok atyád — hiszen te vad állat vagy — vért szomjazó Hyéna — hogy mered megszensteleníteni, az atyai malasztos szót? — Te! — ki engem a világ előtt csak azért, hogy zabolátlan indulatidnak ne legyen semmi korláta, — elevenen eltemetettél — ha! ha! ha! most ketreczbe kerültél — a mit még nem is tudtam — most már nem leszek kéntelen saját véremtől rettegni — csak rajta — urak! rajta szoroson vigyázatok — mert a kigyó síma könnyen siklik — fulánkja pedig ujjonon sokaknak halást okozhatna — azért mondom jól vigyázatok. — Eszavak után a terem egyik szegletébe lépett, hol egy székre leülvén — néman merengette szeméit a bentlívőkön. A fejdelem, most kihallgatván Breckkay iszonyu vallomásait is — mellyek alatt, a hallgatónak kebleit, borzadás és rettegéstől té el, — kivált midőn oda jutott, hogy Vereczkei Menyhért több évek előtt — gyengélkedő öreg atyját megunván — az ő tanácsára, álom por által, elbódítva eleveneu temetette el, éjjel Breckkay néhány czinkos társaival, a világtól elszigetelt, rabló fészkebe vitette; hol — miután az álom por ereje megszűnvén Vereczkei Mihály az életre visszatért — húzomos ideig, egy föld alatti, sötét és nedves börtönben száraz kenyér és víztáplálék mellett sanyargatta; azon reményben hogy koros évei nem lesznek képesek s anyargatásaival dacolni, az élettől vég bucsút veend. — Erős természete, és izmos test alkotása meghiúsíták bűnös reményét, mert a helyett, hogy megszünt volna élni, fiának természet elleni büntette, és később sanyargatásai, elméjét rendítették meg. — Minthogy a malom lakosai iránt magát nyugalmasan vtselte — azon felül sok ideig senkit se látszott ismérni, a malom belső udvarán szabad járást kelést engedtek neki. — Most még csak egy mondani valóm van — „folytatá kevés szünet után Breckkay vallomását —” mikénszerített engem ezen kárhuzatos élet modra: — Atyám Breckkay Gábor Béla herczegnek hív embere lévén, altalad fonség üldözöbe vétetett, és minthogy elvált változtatni nem akarta jöszágaitól megfosztatott, s száműzetett; de Béla testvéred húzomos ideig tudott minket kémeidnek szeméi előtt elrejtteni; végre egy szerencsétlen csatába Béla oldala mellett, vérzett e boldogtalan Atyám — és miután nagyobb erőnek kéntelenek voltunk engedni — mindenki iparkodott életét boszús fegyvereid elől menteni — Én szegény atyámmal száműzött, — mint hontalan — minden vagyon nélkül, sokáig bujdosom a kárpáti rengetegek között — taplám gyökerek, és vadgyümölcsök valának. — Boszúim dühét az erdei vadállatok, véreben enyhíttem; — nem azért hogy husokkal magam tápláljam — oh nem! Utálatos vonágásaikon szeméimtel legelte ni volt egyedüli élvezetem — ökleimmel a föld tengelyét szétzúzva lettem volna képes, ha hogy azt tehettem. Végére bal sorsom az előted isméretes malomba vezetett, hol elszánt bator rabló társaságra találtam; — erős természetem, első pilanatra megnyerte teszésőket; rövid idő múlva vezérök voltam. — Most már azt véltem, hogy czélnál vagyok; mert embereim által képes valék nekéd király, mint életem jöbbléte rablójának nem kis károkat okozni — Vereczkei Menyhért barátsága, terveimben leginkább elő segítettek; — eddig vallomásaim — most mondjátok ítéleteteket. —

A fejdelem intésére, a két bűnöst egy mellék terembe vezeték — és miután mindkettőnek tiszta vallomásaiból, iszonyatos tetteiknek valósága világos lón — halálra ítéltettek. A fejdelem a kimondott ítéletet megerősítvén, a két elíteltet ismét előhozatták — Végesi Márton felolvas-

ván előtők az ítéletet a fejdelem, egy mellette lecsüngő zsinórt megrántott, mire egy fekete szőnyeg felgördülvén, mellőle a bakó fényes bárdjával lépettelő e perczen az udvari barát is megjelent — és miután a bűnösöknek, lelki isméretekkel, számot vetni, egy orai idő engedtetett a fejdelem többek kíséretében oda hagyta a gyásztermet. Végesi Mártonra bizván, a végrehajtását.

VII.

Az örült, elfásult meredező szemekkel néma tanuja volt az egész jelenetnek. A bakó megjelenésére hárfáját kezébe vette, és kebleket rendítő érzékeny bús melodiát kezdett annak hurjaitól kicsalni — A bűnösöknek engedett egy orai idő a lefolyván, — a várnak egy keskeny udvarára vezettettek; az örült néma hallgatással követte a gyász menetet. A hely színére érvén — hol a két bűnös lelkének válni kellett a testől, először is Breckkei feje csett a bakó bárdjának éle alá — Menyhért, iszonyafos életének utolsó percében, — a midőn Breckkayt elvérzeni látta — egész testében megrendült — egy kétségbe eső egyszerű szivreható kérő tekintet vetett szsrencsétlen öszbe borult örült atyjára — ki még mindég iszonyu néma hallgatásával, hárfájának hurjain folytatta megható bús játékát „Szerencsétlen Atyám!” — A halál setét kapujánál állok — ugmond rebegő hanggal — „Tettem iszonyuságáért bocsánatot eszedeznem anyui volna — mint természet elleni, elkövetett büntetimet mégegyegy szaporítani; de mielőtt lelkem testemtől válnék — fogadd el szegény megboldogult, szelid jó anyámnak, — életed boldogságának — utolsó sz. ereklyéjét — — nem akarom, hogy a bakó keze által kiontott vér — anygal jóságú — hájtéljes arcvonásait megfertőztesse — — e szavak után keblebe nyult, és egy gömbölyöges arczképet az örült felé nyújtott; ez mindég hárfájának hurjaiba kapva néma tekintet vetett most bűnös elvetemült fiára — és az általa feléje nyújtott arczképre. Villám sebességgel, ragadta azt ki kezéből — és göresösen ajakhoz szorítva, eszmélet nélkül, omlott a földre. — Menyhért most a véres tókere bocsájtá fejét — A bakó bárdját emeli — e perczen halatlik, az épület felső részéből a fejdelem kegyelmét kiáltó isméretes hangja — A bakó bárdját csendesen lebocsátotta. Menyhért a halálos gyötrelm által egész testében meggyengülve, nem volt képes tulajdon erejével, szerencsétlen helyzetéből mozdulni.

Végesi Márton, ki az alélt örültet, a borzasztó helyszinéről — egy szobába vitette, most Vereczkeinek sietett segéd kezét nyújtani — kit hasonlul egy terembe vitetvén, mindkettőjük részére, az ápolást igénylő rendelések megtételek.

András a halálos ítélet megerősítése után a gyász teremből ismét, a bajnoki terembe lépett kísérelőjével; hol reá egy meglepő jelenés varakozott — ugyan is Rósa, ki Endrjétől, a bajnokok eltávozásának czélját megtudta — nemes szívének érzelmétől ösztönözve — fejdelem visza jöttek, annak lábaihoz borulva, meglepő érzékeny hatással, egy menyaszonyi ajándokért esdeklett. A fejdelem legkevésbe se gyanítván Rósának nemes czélját, minden további gondolkodás nélkül, kérésének teljesítését megígérte. „És mi legyen az kedves leányom? — kérdé a fejdelem nyájasan — Rósa lesütvén ég szín kék nagy szeméit csak nem reszkető hangon mondá — „nem más fenség, mint az imént elítelt, két szerencsétleneknek élete — Oh fenséges Uram! — engedj ez nttal a törvény és igazság helyett a kegyelem és irgalom malasztos szozatjának! — és hidd el Uram király!” hogy ezen végnélküli kegyelmed, engem kimondhatatlan boldoggá teend. E szavakat olly bájos, olly igéző, ellenáthatatlan varázserővel rebegék ajkai, hogy a fejdelemnek, a nélkül is érzékeny nemes szíve, megindulván, minden szó nélkül az ablakhoz lépett, azt felrántván, a malasztos kegyelem szozatját zengé le az udvarra: De a véletlen szerencse csak Vereczkeit érte — mert

Breckkay már akkor elvérzett. E közben Drugeth Bálint, ki az örült oldalától nem távoztott, most egész külsőjén a legnagyobb öröm világos jelével, lépett a terembe, s tudatta a társasággal, hogy az örült aléltségéből magához térvén — elméje világosodásának bizonyos és csalhatatlan jelét tapasztalta — mire több öreg bajnok a szobába sietvén hol az öreg Vereczkei Mihály, apolás alatt nyoszolyába feküdt az öreg mindnyájukat — első látásra neveknel fogva szólította, és a legnagyobb öröm ömledezések között karjai közé zárta. Végre az orvos rendeltére, kéntelenítettek, még egy pár órára az öreget magára és nyugalomban hagyni. A legnagyobb örömmel siettek, a fejdelemmel tudatni, — hogy a haza és a trón leghívebb bajnoka, nem sokára ép és tiszta elmével meg fog közöztök jelenni.

(Folytatjuk.)

Az osztrákok bemenetele Milanóba.

Augusztus 6-án délben tartotta Radeckzy osztrák főparancsnok ünnepélyes bemenetelét a 165000 lakost számláló szép olasz városba. Kifele pedig tódult a sok siránkozó sorsa fölött kétségbe eset vegyes nép férjelen nő születlen gyermek, birtoktalan családapa, kereset nélküli háznép. Befelé diadal öröm ünnepet mutató arczu büszke sereg léptet, kifelé, mindentelen ember tömeg ballag siet, sőt menekszik. Mindnyájjan egy isten teremtményei, és nemi tudnók megítelni, mellyik résznek van igaza. Anyira bebonyolodvák az emberek, népek országot és nralkodók ügyei, a tavasz első fénysugarával kezdődött világ forradalmak által, hogy azokat vagy a küzdeésbeni kitartás, vagy a emberiség tömegéből fonségesen kiemelkedő béke szelleme fagja csak kifejleszteni és tiszta fenyben előtűntetni.

Az osztrák sereg Agusztus elején kisebb nagyobb csatázások után mint győztesek haladtak és nyomultak előre egész 5-ig midőn már Milanó alatt tanyáztak. Még ezen, vagy épen előtte való napon Károly Albert is arra bírattott, hogy a várost feladja miben a király meg is egyezett. Midőn ennek hire futamodott a nép dühbe jött, összecsoportosula, és sebes készüléteket tön a város megvédésére. Torlaszokat emelt, egymást lelkesítette, Károly Albertet árulónak kiáltotta, 's laka előtt összecsoportosodván a polotába lövéseket is irányzott. Az örlovaság szétverte e lázangókat, kik azonban mindent megkísértettek a város megmentésére. Számos külvárosi házakat leromboltak, leégették, hogy az ellenségnek tanyául ne szolgáljanak. De mind ez hasztalan, a fehér zászló megjelenik, vele egy fölhívás, hogy a nemzetörtség föl van oszlatva, 24 óra alatt minden fegyver kemény büntetés alatt beadassék. Az utczáni gyülekezések 's nyitvános helyekeni illetlen politikai nyilatkozatok eltiltatnak.

Midőn 6-án reggel az osztrák előcsapatok bevonultak a városba, már Károly Albert nem volt a városban, hanem leborotvált bajszszal s áruhában fiával együtt eltűnt. Elszöktek vele igen számos magasb állásnak is. Az osztrák csapatok bevonulása után pedig annyi lakos kívándorolt, hogy alig maradt egy harmada a városban. Tessinben magában 30,000 vannak szálua. Lugano város ugy megtelt menekvőkkel, hogy soknak szabad ég alatt kell hálnia. Természetes, hogy pénzzel és más szükségesekekkel ellátva igen kevesen vannak.

Levelek S. barátomhoz.

Kassa Sept 4.

Istenem! gondolám magamban egy közelébb mult nap estején leheveredve pamlagomra, miután katona szolgálati gyakorlatról haza tértem talán még is igaza van sokaknak, hogy a világ sarkában megfordult. Nem tudom a világ jövendője elvektől függe de jelenben mindenül csak a körülménynek látszanak határozni. Eddig minden mi a nép javára történt — mint magok

a népek is hitték, hogy javukra, történt — fölülről jött, onnan minden tanúság, mit az igen elterjedt és eltanult pompa is mutat, s talán most sem léteznének Zopfosok ha Lajos és Friderik külföldi fejelemek divatba nem hozzák, onnan minden javaslat, mint az üdvös engedelmesség, melyet senki jobban Jelasicsnál be nem tanult, onnan minden intés, hogy például bé-

kében élünk, — onnan minden fegyelem kegyelem, és míg ezen legfőbb szótokra hallgattak addig csend és béke volt, sőt a hét és hat évig tartó háborúk is csak azért folytak hogy a békét későbbre biztosítsák. S íme most, egyszerre fordulni kezd a világ, nagy részben meg is fordult innár, a népek megunták a hajdani rendet, szép szokásokat, megunták némely sza-

vak fogalmát is türehtlen természetüknél fogva s ők akarnak gondolkodni, tenni uralkodni, és ez mind magukért, erővel kibontakozni akarnak a boldog állapotból melyben értök mások gondolkoztak.

Most minden figyelmeztetés, intés követelés alulról kezdetik, és ki fog e sok követeléseknek megfelelni akarni, ki képes egy személy-

A császár visszatéré Buda Aug. 12-én

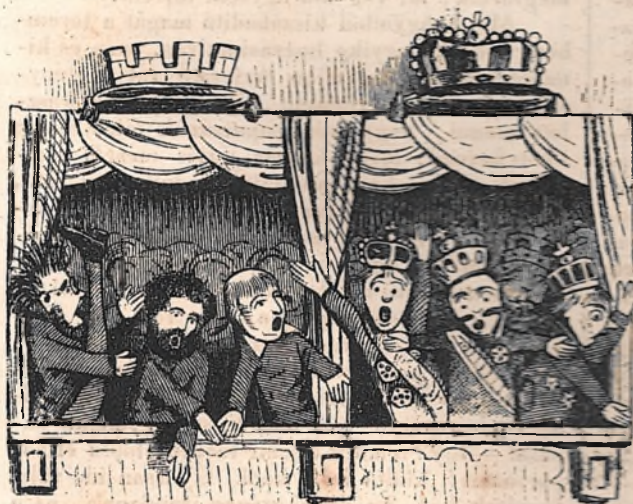

Az osztrákok bemenetele Milanóba

ben megfelelni? Csoda lesz e ha azok, kiket e számos követélesek háborgatnak, eddig édes odaengedéssel élvezett bíbor székeiket elhagyják? Oh világ! te fölfordultál.

Elhagyod gyámaidat, elhagyod fejeidet. Önmagadba, barátaidba akarsz bizni ember, ez nem jó. Mi ármány vezet? Mi ébredt föl benned?

Marionett színházi jelenet.

Fejdelmek kara. Nagy isten! mi marad még uralmunk alatt ez óriási engedmények után, mellyeket a népeknek adtunk?

A népek kara. Magatok, s kedélyeitek.

Veszélyes egyéniség. Hát te mit vonszolsz? Hát a szabadságot. Es te őt elfogtad? Ugyan mi jut megint eszedbe, hisz rég a kalitkában van már, csak ki-vezetem, s itt a népek megmutattatik.

De miért jár emeltyükön? Hja barátom ez nálunk fogás. Hogy kiki csak hírharagnak tartsa, de hozzá ki se nyulhassan, valamint a néphez is le ne szállhasson. Mert ha egyszer kiszabadul senki többé ol nem fogja.

Hová fog e fölkelés vezetni? Mit akartok közös erővel elérni? Talán azt, mi eddig egyesek tulajdona volt? Ha testvéreleg megosztjátok egyenással, ám legyen, de akkor azon alakban,

Veszélyes egyéniség.

mint volt, meg nem maradhat. Nem gondolom, hogy ember olly hiu lehessen, most a 19-ik században, olly hiu, hogy törekedjék, embernél több lenni. Nem gondolok embert, ki azért lázadjon föl, hogy mástól elvegye azt, mi igazság szerint őt nem illeti. De viszonyosan is ezt ohajtom és ebből természetesen testvériség lesz a következő.

Vak engedelmesség.

Miert nem tiszteleg ön?
Mert meggyőződéselem ellen van.

De már az mégis csak fölfordult világ, hogy napjainkban igazság hirdetésre szent atya helyett Sátán jelenik megholt minden lelkek őrei eddig Sától legjobban ijesztették a jámbor embert. Es ezen sátán túrtelik, szekerem hordatik.

Midőn az utolsó gondolatnál szavakban is kitört rosálásom, éppen barátom lépe be az ajton, s gúnnyal ezeket válaszolá.

— Hát a külszin annyira érdekel, az alakhoz kötsz mindent, és sátán képeben nem lehet valami jó is. — Az emberiség barátom nagy kuru lón, a multnak nyelvére szüksége nincs, a régi tant szétöri. Ha eddig a Sától irtóztott, most baráti kezét szorit vele. Atlátta már az emberiség, hogy a Sától is feketébbre festették a valónál.

Barátom olvasni ült, én elszenderedtem. De mennyivel szabadabb szárnyra keltek most gondolatim. Egyszerre úgy tetszett, mintha egy magas helyen állnék, olly magasan hogy egész Európát egy tekintettel végig nézhetem. Ugy tetszett mintha látnám Angliát minden gazdag birtokaival együtt, éhes párduczki mint készül ugrani kilesett zsákmányára; láttam Franczont mint büszke kakas lép előre, s néz a harcmezőre — olaszont, a forró vérűt, mint nemes mén ágaskodik a sarkantyú szurására, s a korbács ütésre, mellyeket mintegy érdemtelen túrni nem akar s végre láttam egy nagy északi medvét, melly borzasztó piszkos talpát mutatólág emelte, hogy az izzadság drága cseppeiből áradt ifju szabadság csillámló szép tavába csapja, oh borzadály, átkos állati törekvés. S ha most szövetségem volna a pokolbeli sátánokkal, most használnám föl minden befolyásom e szörny kiirtására, melly vértsonjázó tigriskint liheg zsákmány után s mindent mi nem medve fölhalna.

Quelle bassesse, ó Ciel! et quelle ignominie! Volt.

Oh be nehéz álom volt, szorongatva érzém keblemet, s örültem hogy fölköltetem.

Inkább csak testvériségről elmélkedem biz én, unszolám magamat, kivált olly jó testvérekről mint a B. városiak, kik olly testvéreleg szeretnek velünk osztozkodni. S mi magyarok, bár minő vad természetűek akarunk is lenni, s elbujni vetéseink legsűrűbbikébe, vagy bányáinkba, hogy a barátkozást megszakítsuk, ők erősen simulnak hozzánk, huzzák tele markunkat, egy sön kenyéren ohajtanak lenni velünk. s a „rohe ungarnek“ ez nem tetszik.

Ime az megint a világ fordultát jelenti! Miután tehát a közös osztozás szakadozék, a régi testvériség fölbonlik, a házat máskép kell rendezni. Sok butorok nem alkalmasak, ezeken túl kell tenni Kotyavetye lesz, a ki többet ad viheti.

Ez utolsó napokban a többek közt árultattak a zsbvásáron: szájlakatok, fekete és sárge szemüvegek, világozságot hátráltató széles ernyők, szaglászorrok, sajtó bilincsek, és ollók, mindennemű czimes papirok, ritka fejtartásu sasok, mellyek hajdan szép butor ékességek voltak, különös fajta spieczlik, és egy termékeny fajú növény magva, mellyből az ismeretes bellona és discordia georginák lesznek. Ismeretes és nem ritka növény az osztrák birodalomban.

Egy kissé különös árucikk ezek, az igaz, de midőn a legbámulatosb események szántják föl a föld régi kérgét, midőn minden óra meglepetést szül, midőn mindenütt meghaladja a tény a képzelődést: akkor az elme elakad, a bálulás láza erőt vesz a testen, a szemek a meshez szoknak, s a fül a legrendkívüliebb bajhoz hozzászokik.

Charivari.

Jaj, de sok Spissbürger is van még azon a boldog Magyarországon! Van-e Kassán is?!... hát azon az Eperjesen.....

Jaj, de sok baránybőr leplezte vén és fiatal pecsovics, meg nagysás pecsovicsnő lappang abban az Szar-iska Sztolicában, kiválolag azon a... falun,... falván,... czán,... ván,... kán,... ún!....

Ad vocem .. falu! Hallja maga orzágos vén Spion P... koma! maga Jelasichchal levelezik... Ej éj! — Akarjuk tehát, hogy ön minden leveleit egy tizenötöd nap alatt a közvélemény zöld asztatára letegye, különben — hallja édes szaglar ur? — különben önek györyörű eletrajzát bevezetésül adandván, a nyilvános keresetet megfogjuk izélni. — Tehát leveleit... mert — no no!

Tót szellő firmája alatt rejlik a reactio:
De megjó a magyar szél is: és lesz „neh zaveste chó!“,

Mit? — szólt egy telivér önkénytes mig itthon volt — mi magyarok elfuvandjuk a római sánccokat vagy ha tetszik le is fricskázunk azokat. —

Olvasóink tadják, mint futták s illetőleg fuvatták magukat ar ur 1848dik esztendejének Szentistván havának 19dik napján azok a... hisz tudják — azok..... Obcese felé!

Minő ábrát adna most egy óriási daguereotyp arról a híres Magyarországról?

Felelet l. a spartai vérű magyar anyák sirva síró, sírással csikorgatják fogaikat; a gyöngédek már tizenharmadfélszer elájultak; a gyöngék kora elszendergással ijesztenek! — Valljon? ugyan amice! de ha még tudná miért! — hja... azt önek a hadi articulus t. cz. végrehajtó Ausschussjaitól kell kérdeznie.

a) Az tekintetes nemes, fizetéstelen nyugalomba helyezett táblabíró világ, meg egy pár ezer tuczet u. n. honoratior, és az ezekhez tartozó circumspectus accidentia az előbb ignorált historiát studirozgatja, s ujjain számlalagja hadanában hásködött őseit, mondván: lám, hogy a nemes státustól még is tartott az ellen; mióta a paraszt is ur, meg nem rémül senki; de hogy is rémülhetne meg valaki, ha csak egy rácz rabló csoport is, a paraszt előtt?

b) Itt, ott, meg amott is pedig ácsorogni látok egy embertömeget, melly szépen zsebre tett kezekkel s tátott szájjal bámulja muszka barátunk (?) roppant erejét (?) a horvat illyrek fegyverbeni jártasságát (?) excusalgatva mutogatja a nemzetörködő drágalátos fiacska állitolag kövön, plajbásszal, irt stratageticus levelét, mellyben a fatalis sors csapásaiuk tulajdonítja szegény, hogy társaival „relictio clypeo“ természetadta friss lábacskaikat, egy kicsinyt szokotnál gyorsacskábban, kezdé mozgásba hozni, a harczias cadavert biztos helyre hozandó! —

c) Nem akarván senki fakját praeoccupalgatni, ama emlős állatokról, kikben a róka farkas természetet együtt hon van, s kik eként az emberi nevezetet csupán bitorolván, közönségesen „Pecsovics“ név alatt ismeretesek, ezen állatokról tehát ez uttal nem szólván, — az ő semmireválóságuk iránti dicsbeszédet (?) rendszerinti magasztalójuk a hasonnevü — (de csak nevü) „Pecsovics“ néplap majdani feltámadásaig halasztjuk. —

* Soha sem haragszom egy mint midőn valaki azzal bibelődik, hogy oda leszünk, ha auszria hadba fog. — Dehogy leszünk, dehogy leszünk. — Látod barátocskam én párszóval bebizonyítom, hogy oda nem is lehetünk. — Három elemből áll ma ugye Magyarország is, — auszria is? — Ezen három elem: király, nép, és reactio. — Ki akar közöttünk hadat? ugye itt is, ott is, csak a reactio? Ha ez ugy van, mi teendő egyeb, mint azt küldeni csataterre, ki ezután vágyódik? — Tehát legyen egy nagy meeting, s lépjen az egymást testvérekként szerető osztrák s magyar nép, a közös jó fejdelem elnöklete alatt következő alkura: „Mivel mindkét nemzet szemetje t. i. a gaz reactio idezi elő a háborút, azért kényszerítjük őt a háború viselésére. Ugy is van majd minden nemzetből egy olly rafinirozott jó madár. — Legyen tehát olly Horatius s Curiatiusféle had. —

Hogy ezen előbb egyetértett derék egyéniségek egymásba belekapnak, arról nem kételkedhetni, mert a roszul végrehajtott tervecskék iránt csak ugyan czívódní fognak, mihelyt látandják, hogy a nép meetinget tart feleltük a mit eszközlöni legkönyebb leendene. — Egy szó

mint száz, vagy összeverendik egymást az illetők, vagy nem; ha igen: czélt értünk s a nép a marczangoló kigyóktól megszabadult; ha nem: azon nem várt esetre, a nemzet alkuban, garantirozott vinculum vagy casus belli terhealatt, előre kellend kikötni azt, hogy a reactionalis portentumok, az államba, mellyen kívül harczolnók is kelleue, többé be nem bocsáthatók. — S így mindenkép megszabadulnánk tőlük! —

* Nagyokat hallottam minap terentettézni. Egy radical patvarista vén vizözön előtti conservativ pirincipalisának fogalmát..... oh horrendum spectaculum! — azzal merte liberalis censurája alá venni, hogy „alázatos szolgája“ helyett „tisztelő polgártárs“ szavakat mert alá írni. — Bezzeg volt comódia! az fiscalusné asszonyosság Eő Nagysága is bele szólt, és ráadásul sok czifra titulaturáknak száraz kenyér mellett hagyta a „patvariat“ más nap reggel büneit megbánni. —

Trefán kívül legyen mondva, a ki még ma is per „alázatos szolgája“ írja magái alá, mutatja, hogy csak ugyan szolgának való, s hogy nem ártana, ueve mellé mindig azon kedvencz praedicatumot kitenni po. T. Gy. szolgál. —

* Még is csak jobbulni kezd a világ, s vele pap uraimék némellyikéi is. — □

Abu-Kasszem vén papucsai.

Abu-Kasszem egy kereskedő volt Bagdadban; nevezetessé fősvényése tevé szekrényei arannyal ugyan telvék, de őrizkedik vala azokból valaha egy darabot kivenni. Kolduszerűn leélt élteben laktársai azon egy ruháját ismerték csak; és ezek is minők! Könnyű s egészen a bélesig lekopott foszlányos szövött öltönyének színere lehetlen volt már ráismerni, alakjából kibontakozott turbánán annyi volt a folt, és majd ujjakkal tapintható tőhely, mint csillag az égen, különösen papucsai olly számos izben varvák, és ismét megvarvák, s az öltéseknek és szegecskének annyi nyoma, hogy megtekintve azokat, lehetlen vala nem nevetni; csunyaságuk pedig már körmondássá vált annyira, hogy ha valaki avult piszkos idomlalan kényelmetlen tárgyról akart szóllami, csak ezt emlité: ez ollyan mint Abu-Kasszem papucsa.

Egy nap fősvényünk rendkívüli nyereségre tévén szert, megcsalván egy szegény kereskedőt, kitől nagy olcsón vásárolt meg néhány darab, mint a szakértők mondani szokták szép tüzü kristályt, öröme arra bírta, hogy szintén rendkívüli költekezésbe bonyolodjon. Talán egy rokonát hitta meg egy vidám kis lakomára. Hohó! inkább megenné ő minden rokonát. Vagy talán egyszer már kávéja haladja meg a szokott mértéket? Ugyan minek ez? Hisz hozzá van gyomra a roszhoz szokva. Hosszas törődés után végre elhatározza, kerüljön bármibe, egyszer megfürdik, mi rég óta úgysem történt.

Mig rongyaiból kiszabadítá magát a teremben, rokonai egyike hozzásimulván, szép és kiméletes szavakkal elibe terjeszté rut fősvényiségének némelly vonásait, sótt annyira merészlett menni, hogy vén papucsának félrevetését indítványozá, mellyek már úgyis meséül szólgálnak a városban. No majd gondolkodom róla, dörmögé Abu-Kasszem. Hátat fordítván a surkallónak a fürdőbe ment. Kijöven a vizből közzel ruhájához egy pár új papucsot talál, ő ezt kellemes rokoni meglepésnek tartván, felölti és távozik. De ezen papucs a kadié volt, ki Abu-Kasszem után menven a fürdőbe ki is utánna jöve meglepésére bábbelijét nem találja: természetes hogy mindenfelé keresteti, s ime. egy sóttét zugban megtalálják Abu-Kasszem rongált papusát — Igy? tehát a czudar fősvény lopta el papucsomat! kiálta fel a kadi. Gyorsan ide vele, fogjátok bé! Az örök utánna iramlanak, és a perczen, midőn háza ajtaját benyitni akarja elfogják, s börtönbe hurczolják. Hasztalan mentegélődnek, hogy ros szandoka nem volt, mert az alkalom fukar erszényén kis eretvágni sokkal jobb volt hegysen könnyedén szabadon boesás-

suk, és szabadságát valóban csak tetemes pénz-bírság lefizetése után nyerte el

Kétségbe esve tért hazá Abu-Kasszem. Mihelyt egyedül volt, keresztbe tett karokkal ült a pár papucs előtt hosszas szemrehányások után, melyeket a papucsra, mint szerencsétlensége egyedüli okaira irányza, megragadva egész boszankodással azokat, és ablakán ki egyenesen a Tigris folyamba hajította, mely háza előtt folyt. S ime most mi történik! Két három nap múlva a halászok horgaikat a vízből kihúzván éreznek némi nehéz tárgyat függeni zsinégükön: reménydus varakozással sietnek tehát kihúzni azokat várva rajtok gazdag zsákmányt, vagy egy aranytelt szekrénykét, vagy zechinakkal teli erszénykét, vagy egy köteg gyémántot, azonban minő nagy volt levertségük midőn látták hogy hüláztak... mit? Abbu-Kasszem papucsait, melyeknek durva szegek még zsinégüket is megrongálva, egész dühhel hajították most be azokat a vén kereskedő ablakán. A balsors úgy akarta, hogy éppen a rózsavízzel teli edényre essenek, s azt összezúzza. Abu-Kasszem szelő se holt nem volt most, midőn látta hogy a kárhozatos papucs, melyért már bírságot is kelse-telt fizetni, s melyet örökre elátkozott a vízből is előterem és összezúzza azt mi legbecesb kin-cse. Szegény egy marok szakalát tépte ki és így kiáltá föl, óh átkozottak! Majd tesztek most arról, hogy többé kárt ne okozzatok! Kertjébe mély gödröt ás, és belé temeti papucsát. Azon-ban szomszédja ép udvara erkélyen dohányozga-ta s látá, midőn azt Abu-Kasszem az ázott lyuk-ba hajítá. E szomszéd — egy kissé csacska lé-vén — azt beszéllé el némellyeknek, hogy látta, midőn Abu-Kasszem kincset ázott kertében. E mende monda addig kerengett, míg végre a kor-mányzó fülébe is eljutott, ki őt azonnal él-hívatta, és botoztatással fenyegeté, ha a talált kincset vele, meg nem osztja Abu-Kasszem majd hogy el nem ájult ez ítélet hallására mel-lét veré, a próféta sz nevére hivatkozáék és es-küvel erősíté, hogy csak papucsait ásta a kert-be. A kormányzó erre még inkább fölingerült, és azzal vádolá, hogy őt Abu-Kasszem csak gu, nyolja. Már a botot látá szegény teste fölé emel-kegni: belátá azt is, hogy itt nincs mit tenni mint a kormányzó vágyát kielégetni; elhatározá tehát még egyszer egy bírságot fizetni; majd in-kább lelkét adta volna a tetemes összegért. Egy-szer tehát véget kell vetni a papucs kalandnak.

Este felé kisetálván a városból annyira ha-ladott vigig egy völgyön, hogy bizton hihette, miszerint senki már figyelemmel nem kíséri, első veszi a zekéje zsebébe rejtett pár papucsát, s azt egy csatornába, hajítja. Néhány percig elmélázva a víz alatt megáll, örvendve, hogy két darab ellensége becsületesen elmerül, s kön-nyü szívvel hazatért, magát zavartalan alomnak odaengedendő, remélvén, hogy soha azokról szót sem halland. De fájdalom! még hivatva vannak, hogy pár boszu órákat szerezzenek a fősvény öregnek.

Másnap reggel, a bagdádi jó nők összegy-ültek a közknál, vizet meritendők, de nagy volt bámulásuk, midőn láták, hogy víz a csator-nán nem foly. Ebből természetesen panas-zláma csoportozás lón. A kut illető fölügyelői figyelmeztetnek ezek nyugtalanokni kezdenek megijednek főlebb, mindenféle szaladoznak, vizsgálják a vízvezető csatornát, elmennek főlebb s kisü, hogy valami a csatornába esvén, az a víz foly'ása által tovább és tovább tolatván a víz-vezető csatornát is bedugta, a miért most a víz nem folyhat. Ugyan mi lehetett ez? Semmi más mint az igen nevezetessé lett pár vén papucs. Új följelentés ismétli elfogás újabb bírság fizetés ez már tönkre juttatja szegény Abu-Kasszemet. Már aggódni kezdenek jvendőjén. Midőn mind ezek után haza tért leverve halvány arczzal s legalább tíz évvel vénülve, papucsait maga elé-be vetve így szólla azon csöndes bágyadt han-gon, mely a remény végsugar a távoztával küz-dő egyének tulajdona szokott lenni, mit csináljak már veletek? A bűnhódés micsoda nemét szab-jaun rátok? Darabokra vagdaljalak? Hisz ekkor

belőletek annyi ezer ellenséget szaporítanak. Egy szerem van, megégetlek titeket. Fölvéve való-ban azokat haragtól reszkető ránczos kezeibe kandallója felé haladott azokkal, lálván azoban, hogy azok egészen nedvesek a víztől, melyet az ejszaka magokba szívattuyuztak, félt hogy a tűz szokott erejét rajták nem gyakorolhatja, el-sőben háza folyosójára helyezte azokat a napon szárítandó

Még alig ment két lépésre, midőn a szom-széd egy kis kutyája oda ugorva azokat szagol-ni akarván, ime egyik Ieszik egy ott elmenő nő fejére. Gyilkos, gyilkos kiáltá ez és több o-da szaladt szomszédnók.

Ki halt meg? Ki a bűnös? kérdék az em-berek elhagyva munkáikat. A tömeg összefut, ostromolni kezti Abukasszem lakát. Semmit se követelnek inkább mint rögtöni elégtételt, a bü-nöst vagy megsütni vagy karóra huzni. Most még egyszer könyörög Abu-Kasszem hogy csak a kadi elibe vigyék. Ide érve térdre hull s ma-ga elébe tévén a papucs párt így szóllalt föl a bíróság előtt. Véghellen hőlesesség forrása, va-likító fényesség, főséges kádi itt látsz előttem két átkozott ellenség, mely vesztetre törek-szik; gazdag voltam, ezek megrontottak; sze-rencsés voltam bekés ember ezek elrabolták nyugalmamat, megrövidíték éltemet. Ugyanlégy kegyes add ki parancsot, hogy tudja minden bag-dali lakos, hogy jövendőbeli csinei e gonoszok-nak nem az én műveim, és nekem tulajdonitás-nának. Es ha e kegyességet irántam meg nem teszed, többé élni nem akrok, által adom ma-gamat ime, vezess a vesztő helyre.

A kadi meg nem tarthatá magát a nevetés-től midőn e kérelmet hallá. Szerkezethe hozá a kívánt utasító rendeletet s azt a város minden utczaín hirdetteté, és most csupán kis beszélge-tést tartott az öreggel a reszut cserélt papucsok fölött.

Fr—ból.

Napi események.

Kassáról nevezetességeket írni, o boldog em-beriség! ez nagy feladat. Ha ebbeli tisztemnek eleget akarnék tenni, igen meg volnék akadva. Egész higgadsággal leteszem tehát a tollat, melyből ezeknek kellene folyni, hisz ez ugy is a szó szoros értelmében száraz. Veszek más-t, és írok apróságokat, melyekkel bibelődnek vá-rosnok lakói.

Kassai polgárainkra nem igen lehetne el-mondani azt, mit Brougham lord a franczokról bosszuságában moadott, hogy ők mind tánczes-terek, mind igen békatermesztűiek. Ezt mi vi-tatni nem akarjuk, nem csak azért sem, mert a statistika nem szóll arról, hol esznek meg több békát francz vagy angol földön. De hogy a kassai polgárok nagyobb része bizon nem ugrik egyet sem örömeben, ha mindgyárt azt monda-uad is, hogy minden szerbet szétverték, az igaz, nekik tökéletesen egy, ha Jelachich jó, vagy a muszka jó, vagy a magyar elem diadalát ün-neplik. Legkönnyebben felingerelhetők mégis egy portio zsidófaló fagyalltal, ezt soknak igen jól emészti gyomra, miután gyomruk a szegé-nyektől megcsömörölt.

Különbön hallatlan phlegmával birnak! Példát is mondok reá. A napokban egy illy phleg-matele egyénre kerülén a sor órállásra — mert hogy nemzetőreink latják el az órhelyeket, mult számunkban emlitettem — még pedig egyik elvonultabb helyen, mely azért szintén fontos, kedélyének eleget teendő leheveredett biz ő, s még órtársát a puskát is melléhez szorítá, meg-mutatandó, mennyire szereti a tábori műszert, de csak fekve.

Még egy más jó polgárórt is tudunk, meg-nevezni ugyan most sem ezt sem az előbbit nem fogjuk, talán először és utoljára történt, de hanyagságát csak azért is megrovandónak tart-juk, mert tudjuk, hogy köteleességet tudhatta, miután már régebbi polgárkatoná. Ő tehát csak levetkezett egész kényelmesen, letette fegyve-rét s a szuronyt kezében tartva olvasta az új

lapot melyet különben is elég ideje van olvasni. Oh te tudós férfi! Oh sernek tiszta habja! Erre állj, és innen emelkedhetsz egyenesen az Olym-pus magas hegyére!

Városunk most egyszerre a sok átutazó ka-tonaságnak pihenő tanyájává lón. Az e napok-ban három csapatban átutazó porosz hg nevet viselő ezred zene kara igen jól mulattatta váro-sunkat jó magyar darabjaival, melyeket annyira meghatólag játszottak, hogy minden jó érzésű magyar ember meg volt elégedve. Jól esett hal-lanunk a darabok végeztével egy párszor is az éljent, melyet az ezredbeli közvitézék maguk is erősítettek, s fogadást tőnek a hazáért halni. A phrasis végeztével azonnal észre vettük a B...ról hogy magyar emberek. Mindenütt jól nyilatkoznak szegény vitézék. Persze igaz, hogy magas hangoltságuknak egy két foknyi emel-tyüül szolgált a néhány, krajczár hús és borocska is, melyet fejenként kaptak szives adományozás utján. Vezérelje őket a szellem, melyet látni akarunk köztök.

A bizottmányoknak e héten sürgős elfogla-lásuk volt a katona szolgálatra alkalmazandó egyének összeírásával, hisz ez csak ismeretes do-log, de hienné e a nyájas olvasó, hogy a külvá-rosi részben foglalkozó bizottmány szép mada-rakra is talált, kik csak a királynak és a minis-teriunnak nem akartak katouának menni. Meg-gondolási időre a hűvesre vittek vagy kettőt.

A népelem ujdonságai között előforduló azon rovatban, hol hirlí, hogy a király lejö-vend Pestre, a kérdést: valljon a ministerek hozzák e a királyt vagy a király a ministereket? jobban szeretjük volna így: királyt hoznak e? vagy császárt?

Ugyan csak a, népelem mondja, hogy a csötörtökön tartani szokott pestvárosi gyűlések-ben sok embernek esze csötörtököt mond, mi még azt adjuk hozzá, hogy a Kassai gyűlések-ben természetesen szintén a városnál az accen-tusok mondnak arettenetes csötörtököt szinte di-valba akarják hozni az éves szót éves helyett. (Egyéb kifogásunk nincs, ámbar le-hetne.)

Milanóban már megint nincs siri csend. Legyünk méltányosok. Adjuk meg az igaz-ságot mindenkinek, és emeljük ki azt, ki miben érdemli, hogy azok, kiknek tehetségekben állana, utánozzák. Van a nemzetőrseregnek egy buzgó századosa Vitéz Gy. ki mennyit tehet, mindenkor kész áldozni. E jó indulatából szár-mazik az is, hogy több ezredbelinek azon szíves ajánlatot tev é s teljesíté, hogy pénzt elő-legezett még pedig minden kamat nélkül egyen-ruha és fegyver vásárlására. Szinten tudjuk róla, hogy több önkéntest egészen felszerelt, hogy anaál jobb kedvvel induljanak a haza mentésére.

Azt hiszzük Metternich újabb baklövést tett, midőn a Times-t (idők) választotta csen-des (?) lakhelyében működése organumává Lon-donban.

Aphorizmak.

A mely kerttel, leánygyal, és képpel első látásra, könyvvel egy olvasásra, és étellel kos-tolással megteltél — nem sokat érnek azok.

Ritka szerencse az hogy egy nőszemély in-kább ne legyen szerelmes környülményeidbe, mind önmagatba.

Némely ember úgy van a vétkekkel, mint azon felénk uszó a vízzel ki eleinte remegettől, utóbb mint buvár hal bele.

Az emberismeret valóban kimerithetlen tu-domány. Csak a magnok szívének is olly sok redői vannak, a körülmények befolyásaik olly különfélék, hogy azt soha előre meg nem ha-tározhatjuk: ez vagy amaz esetre mit fognánk tenni? Innen soha magunkat tökéletesen a más helyébe nem képzelhetjük, nem tehetjük. Hogy merünk hát kárhoztatva mást ítélni.

Ollyan a szegény légeny dolga ha nagy ur és pénzes gavallér erőlködik lenni, mint midőn nagy s nehéz hintót apró göres lovak czipelnek.

Kassai nyárspolgárok,
 Na! Perlasz bevéve, talán ellenség elibe sem kerülünk — dupla lénung megigérve,
 feleségeink biztosítva a város által, gyermekeink ellátva vannak, cigarit ingyen szivnkn,
 csákót, köpenyt dolmányt csizmát fegyvert ingyen kapunk, így már jó, és elég?
 „De mégis még egy hiányzik!“
 „Ugyan már mi? mondjad.“
 „Hisz tudod az: biztosítson az ország, hogy halálunk után bebalzsamiroztatunk!“
 Vagy — kitémetünk.

Fehérmegyei béres öltözet,

24. Képtalány.

Megfejtése a 23. szám alatti képtalánynak:

„Zah ház Visegrádnak köszöni vesztét. —“